

HOSPODAŘENÍ SE SRÁŽKOVÝMI VODAMI CESTA K MODROZELENÉ INFRASTRUKTUŘE

/DOKUMENTACE PRO SLOUČENÉ ÚZEMNÍ A STAVEBNÍ ŘÍZENÍ/

SO 2.2 ZELENÁ INFRASTRUKTURA, NÁVRH ŘEŠENÍ VEGETAČNÍCH PRVKŮ PRO PARČÍK A PRŮLEH V OBCI OTMAROV

Investor:	Obec Otmarov, č.p. 56, 66457 Měnín
Generální dodavatel:	Ing. Vítězslava Machovcová, Fanderlíkova 2110/15, 616 00 Brno IČO: 665 27 236, autorizace č. 1004792
Zpracovatel:	atelier 6 senses s. r. o., Málkov č. 88, 430 01 Chomutov
Zodpovědný projektant:	Ing. Tereza Fronk Friedlová, autorizovaný krajinářský architekt a autorizovaný projektant územního systému ekologické stability u České komory architektů, č. a. 03 843
Projektant:	Ing. Tereza Fronk Friedlová, Ing. Kateřina Chaloupková
Datum:	září/ 2023

Datum	Popis revize	Revize

Generální dodavatel:	Ing. Vítězlava Machovcová Fanderlíkova 2110/15, 616 00 Brno IČO: 665 27 236 autorizace č. 1004792		
Zpracovatel SO:	atelier 6 senses s. r. o. Málkov č. 88 430 01 Chomutov		
Investor:	OBEC OTMAROV Otmarov č.56, 66457 Měnín IČ:00488259		
Název stavby:	HOSPODAŘENÍ SE SRÁŽKOVÝMI VODAMI CESTA K MODROZELENÉ INFRASTRUKTUŘE		
Stavební objekt:	SO 2.2.1 PARČÍK A SO 2.2.2 PRŮLEH		
Část:	TECHNICKÁ ZPRÁVA		
Stupeň dokumentace:	DÚSP	Autorizace: číslo: 03 843	Č. paré:
Datum:	08/2023	autorizovaný krajinářský architekt a projektant územního systému ekologické stability	
Odp. projektant:	Ing. Tereza Fronk Friedlová		

Vypracoval:	Ing. Tereza Fronk Friedlová, Ing. Kateřina Chaloupková		
Kontroloval:	Ing. Jana Friedlová		
Spolupráce:		Kontaktní osoba:	

01. OBSAH

01. Obsah	3
02. Identifikační údaje	4
03. Vstupní údaje	4
04. Potencionální přirozená vegetace lokality	4
05. Návrh řešení	6
06. Technologie řešení – parčík	7
06.01 Celková bilance	7
06.02 Navržený sortiment	8
07. Technologie řešení – Průleh	8
07.01 Celková bilance	8
07.02 Navržený sortiment	8

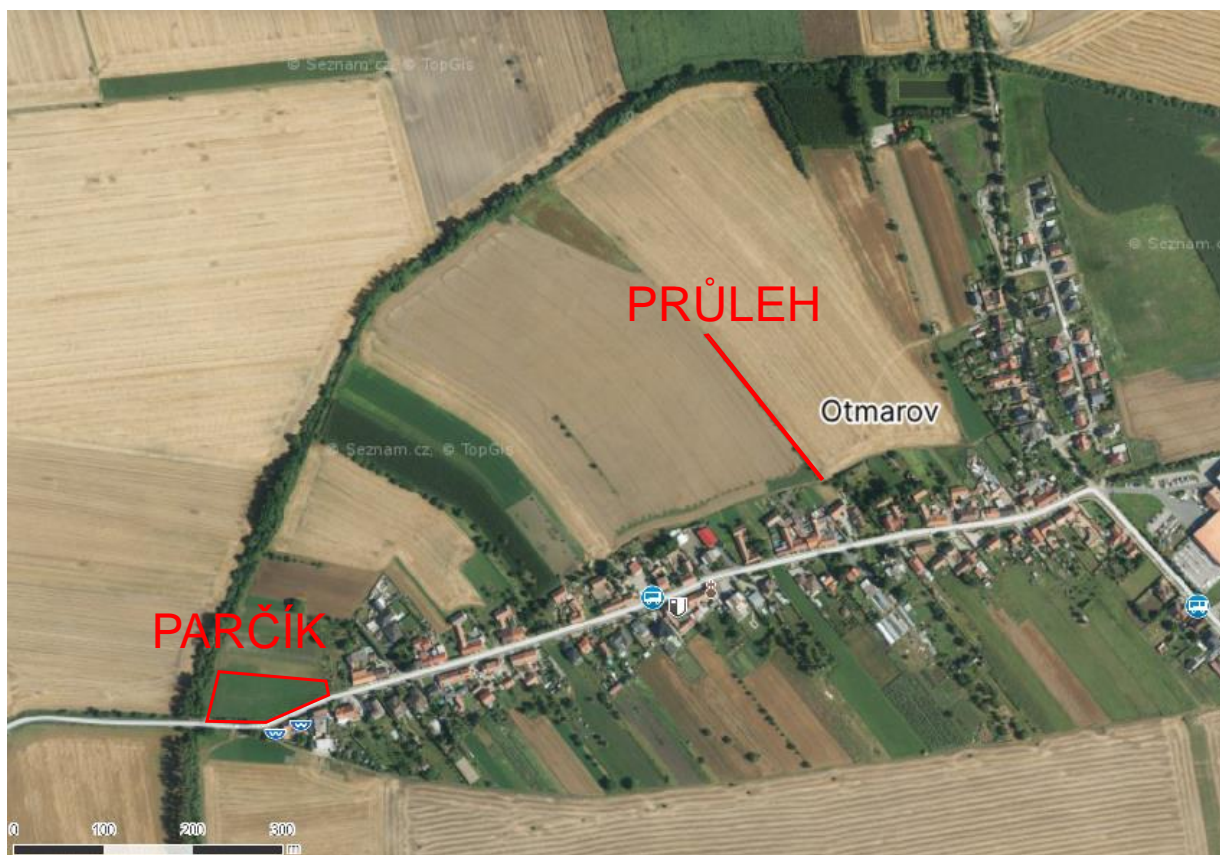

02. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

STUPEŇ	:	dokumentace pro sloučené územní a stavební řízení
ČÍSLO ZAKÁZKY GENERÁLNÍHO DODAVATELE	:	
ZAKÁZKOVÉ ČÍSLO ZPRACOVATELE	:	020/2023
ARCHIVAČNÍ ČÍSLO ZPRACOVATELE	:	072/2023

03. VSTUPNÍ ÚDAJE

Studie se zabývá řešením dvou rozdílných území. Parčíku při vjezdu do vesnice a Průlehem v polích.

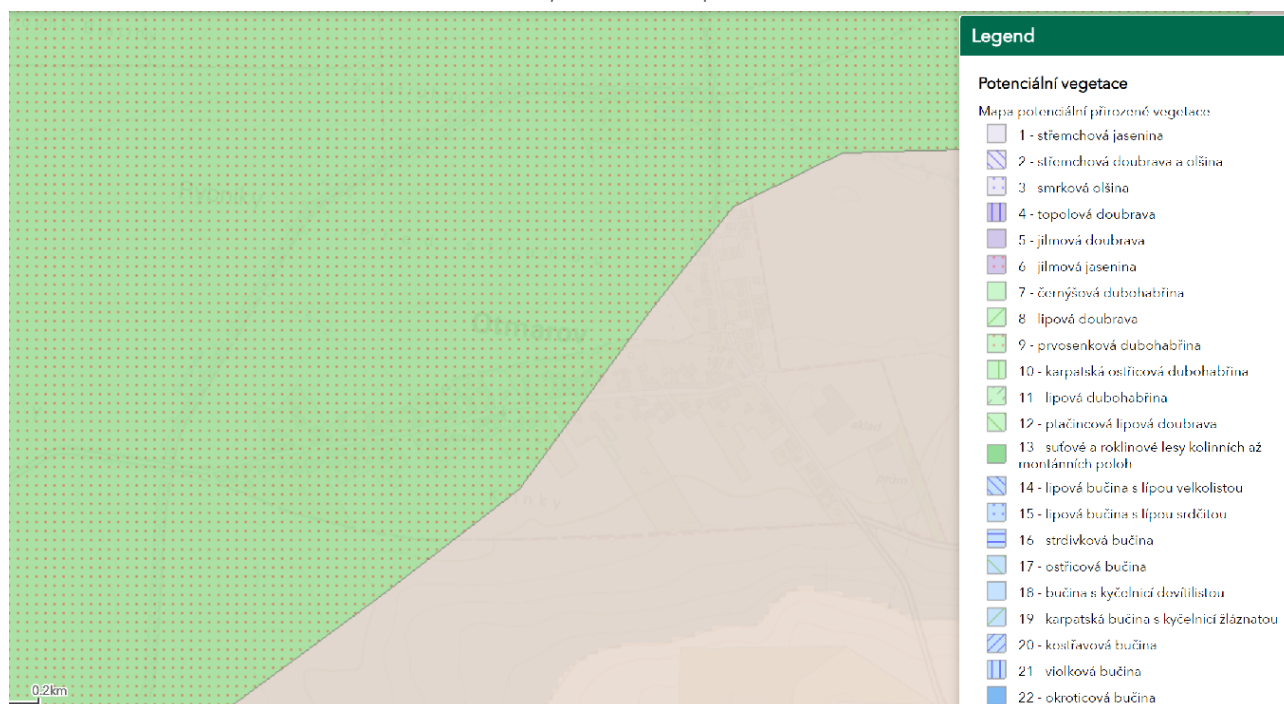
Obrázek č. 1: řešená území

Parčík se nachází při západní vstupu do obce a momentálně je celá plocha zemědělsky obdělávána. Po okraji vozovky se nachází šest kusů jeřábu (*Sorbus aria*).

Průleh leží mezi poli v severní části obce. Tato oblast je typická velkými sjednocenými lány polí, což přináší problémy jako vysoká prašnost a nedostatek zeleně pro divokou zvěř.

04. POTENCIÁLNÍ PŘIROZENÁ VEGETACE LOKALITY

Řešené lokality se podle mapy potenciální přirozené vegetace nacházejí v kategorii 9 prvosenková dubohabřina (*Primulo veris-Carpinetum betuli*).

Obrázek č. 2: mapa potenciální přirozené vegetace obce Otmarov

Struktura a druhové složení. Asociaci tvoří porosty habru obecného (*Carpinus betulus*) a dubu zimního (*Quercus petraea* agg.), k nimž často přistupuje lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Keřové patro je zpravidla dobře vyvinuto. Hojně se v něm vyskytují keřové formy druhů stromového patra, líska obecná (*Corylus avellana*), javor babyka (*Acer campestre*) a teplomilné keře *Cornus mas*, *Crataegus monogyna* s. l., *Euonymus verrucosus*, *Ligustrum vulgare* a *Sorbus torminalis*. V bylinném patře se nacházejí mezofilní hájové druhy (např. *Brachypodium sylvaticum*, *Campanula persicifolia*, *C. rapunculoides*, *C. trachelium*, *Convallaria majalis*, *Fragaria vesca*, *Lathyrus vernus*, *Melica nutans*, *Poa nemoralis* a *Pulmonaria officinalis* agg.) a současně byliny typické pro teplomilné doubravy a lesní lemy (např. *Buglossoides purpureo-caerulea*, *Dictamnus albus*, *Lathyrus niger*, *Melittis melissophyllum*, *Tanacetum corymbosum* a *Viola mirabilis*). Bohatě vyvinut je jarní aspekt s geofyty, např. *Adoxa moschatellina*, *Anemone nemorosa*, *A. ranunculoides*, *Corydalis cava*, *C. pumila* a *Galanthus nivalis*. V porostech se obvykle vyskytuje 40–55 druhů cévnatých rostlin na plochách o velikosti kolem 400 m². Mechové patro je vyvinuto vzácně a má malou pokrývnost; častěji se v něm vyskytují *Hypnum cupressiforme* s. l. a *Polytrichum formosum*.

Stanoviště. Tyto dubohabřiny se vyskytují na teplých mezických, v létě často vysychavých stanovištích. Půdy jsou zpravidla hlinité až hlinitopísčité pararendziny nebo hnědozemě na bazických flyšových pískovcích, s malým obsahem skeletu, nebo rendziny na vápenci. V povrchovém horizontu bylo zaznamenáno pH 5,0–7,5. Často se vyskytují v kontaktu s teplomilnými doubravami, které porůstají jižně orientované svahy, zatímco *Primulo-Carpinetum* na ně navazuje na svahových úpatích, svazích jiné orientace než jižní a někdy i na plošinách.

Dynamika a management. Dubohabřiny asociace *Primulo-Carpinetum* se vyvinuly v teplých a suchých oblastech, kde buk chybí nebo má omezenou konkurenční schopnost. V takových podmínkách je habr díky své hustě olistěné koruně konkurenčně nejsilnější dřevinou mezických stanovišť. V době své expanze ve starším subatlantiku se rozšířil do nížinných smíšených doubrav, ve kterých převládl a dlouhodobě se udržoval pod vlivem výmladkového hospodaření s krátkou dobou obmýtlí (Szabó 2010a). Po ukončení výmladkového hospodaření kolem poloviny 20. století se původně prosvětlené nízké lesy změnil na hustě zapojené vysoké lesy, z nichž začaly ustupovat světlomilné druhy a naopak se šířily druhy mezofilní. Vzhledem k tomu, že mnohé světlomilné druhy rostlin i bezobratlých vyskytující se v těchto lesích jsou

zároveň ohrožené, je žádoucí porosty alespoň v chráněných územích prosvětlovat, případně v nich obnovit výmladkové hospodaření.

Hospodářský význam a ohrožení. Tyto lesy byly dříve obhospodařovány výmladkovým způsobem a v současné době jsou to nepravé kmenoviny vzniklé z původních pařezin. Jde o poměrně vzácné společenstvo: velká část porostů se vyskytuje v chráněných územích, kde mají význam především pro ochranu biodiverzity. K zajištění této funkce je však nezbytné zamezit vzniku hustých habrových porostů prosvětlováním stromového patra a v ideálním případě obnovou výmladkového hospodaření. Mnohé porosty byly v minulosti pozměněny nebo zanikly v důsledku výsadeb akátu či borovice lesní. V oborách, ale i mimo ně, jsou silně poškozovány vlivem spárkaté zvěře (Chytrý & Danihelka 1993). V bylinném patře se v důsledku eutrofizace šíří nitrofilní druhy včetně invazní *Impatiens parviflora*.

Citace: Chytrý M. (2013): *Primulo veris*-*Carpinetum betuli* Neuhäusl et Neuhäuslová in Neuhäuslová-Novotná 1964. – In: Chytrý M. (ed.), *Vegetace České republiky. 4. Lesní a křovinná vegetace* [Vegetation of the Czech Republic 4. Forest and shrub vegetation], p. 233–236, Academia, Praha.

05. NÁVRH ŘEŠENÍ

5.1 Parčík

Návrh se odvíjí od potřeb obyvatel obce. V obci už se rekreační plocha nachází (Pastvisko), a druhé dětské hřiště je v centru obce. Proto tato plocha bude sloužit jako nízkoúdržbová plocha zeleně s jednoduchým stolem a dvěma lavicemi. Místo bude sloužit jak místním ke scházení, tak cyklistům projíždějícím obcí. Směrem od silnice povede mlatová cesta ke kruhovému posezení. Ostatní plocha bude oseta vhodnou směsí květnaté louky s nízkou intenzitou seče. Výsadby vycházejí z potencionálních původních druhů v této lokalitě jako například dub (*Quercus petraea*), lípa (*Tilia cordata*) nebo dřín (*Cornus mas*). Pro zvýšení atraktivity jsou navíc navrženy jedlé druhy stromů a keřů jako ořešák (*Juglans regia*), třešeň (*Prunus avium*), líska (*Corylus avellana*) a další. Stávajících 6 kusů jeřábu podél vozovky (*Sorbus aria*) vyžaduje kontrolu stavu a případný zdravotní řez, dále bude tato alej doplněna a rozšířena o dalších osm kusů. Podél navazující zemědělské obdělávané plochy ze severní strany bude vysázen izolační pás křovin pro odclonění prachu a zachycení pesticidů a herbicidů používaných při pěstování.

Obrázek č. 3 a č.4: příklad stolu s lavicemi v parčíku

5.2 Průleh

Funkce průlehu bude zejména ekologická a protierozní. Průleh se nachází mezi dvěma velkými lány pole v bezprostřední blízkosti zástavby. Návrh výsadb vychází z potencionální přirozené vegetace v lokalitě a měl by pozitivně ovlivnit větrnou erozi, poskytnout potravu a úkryt zvířem a ptákům a zvyšovat biodiverzitu jinak intenzivně obhospodařovaného území.

Obrázek č. 5: příklad průlehu ze Středočeského kraje

Pro výsadby budou použity stromy jako dub (*Quercus petraea*), lípa (*Tilia cordata*), habr (*Carpinus betulus*), jeřáb (*Sorbus torminalis*), dřín (*Cornus mas*) a jiné.

06. TECHNOLOGIE ŘEŠENÍ – PARČÍK

06.01 CELKOVÁ BILANCE

Vegetační prvky:

ovocné stromy navržené k výsadbě	8 ks
okrasné stromy navržené k výsadbě	19 ks
keře navržené k výsadbě	63 ks
plocha osetá květnatou loukou	2488 m ²

Technické prvky:

plocha mlat	100 m ²
stůl s lavicemi	1 ks
odpadkový koš	1 ks

06.02 NAVRŽENÝ SORTIMENT

	Stromy		Velikost	Počet kusů	Poznámka
AC	Acer campestre	javor babyka	8/10	1	
JR	Juglans regia	ořešák královský	8/10	2	kultivary Apollo, Mars, Jupiter
PA	Prunus avium	třešeň	sazenice	3	ranné kultivary - Burlat, Kaštánka, Vanda středně ranné - Early Korvik, Těchlovan, Sunburst, Carmen pozdní - Tamara, Halka, Regina
PD	Prunus domestica	ryngle	sazenice	3	kultivary Alhanora, Oulinská, Broskvová
QP	Quercus petraea	dub zimní	8/10	3	
SA	Sorbus aria	jeřáb muk	8/10	8	
ST	Sorbus torminalis	jeřáb břek	8/10	4	
TC	Tilia cordata	lípa srdčitá	8/10	3	

	Keře		Velikost	Počet kusů	Poznámka
AL	Amelanchier lamackii	muchovník Lamarkův	40/60	3	jedlý
CM	Cornus mas	dřín obecný	40/60	8	kultivary - Jewgienia, Wydubietsky, Ugoliok
CA	Corylus avellana	líška obecná	40/60	5	kultivary - Halská, Barcelonská, Katalánská
Cr	Crataegus monogyna	hloh jednosemenný	40/60	8	
EV	Euonymus verrucosus	brslen bradavičnatý	40/60	7	pokud nedostupný náhrada Euonymus europaeus
LK	Lonicera kamtschatica	zimolez kamčatský	40/60	12	jedlý
LV	Ligustrum vulgare	ptačí zob	40/60	20	

07. TECHNOLOGIE ŘEŠENÍ – PRŮLEH

07.01 CELKOVÁ BILANCE

Vegetační prvky:

stromy

19 ks

keře

39 ks

07.02 NAVRŽENÝ SORTIMENT

Stromy			Velikost	Počet kusů	Poznámka
AC	Acer campestre	javor babyka	špičák	3	
CB	Carpinus betulus	habr obecný	špičák	4	
QP	Quercus petraea	dub zimní	špičák	4	
ST	Sorbus torminalis	jeřáb břek	špičák	5	
TC	Tilia cordata	lípa srdčitá	špičák	3	

Keře			Velikost	Počet kusů	Poznámka
CM	Cornus mas	dřín obecný	40/60	7	
CA	Corylus avellana	líška obecná	40/60	14	
Cr	Crataegus monogyna	hloh jednosemenný	40/60	11	
EV	Euonymus verrucosus	brslen bradavičnatý	40/60	7	pokud nedostupný náhrada Euonymus europaeus

